

SOPIMUS SIJOITUSPALVELUISTA

POP Pankki	Y-tunnus	Osoite	Postinumero ja paikka	Puhelinnumero
Honkajoen Osuuspankki	0132701-3	Porhontie 1	38950 Honkajoki	02 572 930
Isojoen Osuuspankki	0178064-3	Honkajoentie 4	64900 Isojoki	06 220 4500
Järvi-Suomen Osuuspankki	0172704-1	Kuiluntie 5	71800 Siilinjärvi	017 264 4200
Kannonkosken Osuuspankki	0175790-2	Toritie 3 A	43300 Kannonkoski	020 766 1880
Keuruun Osuuspankki	0175991-6	Multiantie 1	42700 Keuruu	014 751 111
Konneveden Osuuspankki	0176224-2	Kauppatie 29	44300 Konnevesi	014 518 1230
Kosken Osuuspankki	0213006-0	Hämeentie 14	31500 Koski TL	02 484 330
Kurikan Osuuspankki	0180229-1	Keskuspuistikko 7	61300 Kurikka	020 164 5000
Kyrön Seudun Osuuspankki	0133703-5	Kyröntie 31	21800 Kyrö	02 762 5650
Kyyjärven Osuuspankki	0176404-5	Tuliharjuntie 4	43700 Kyyjärvi	010 567 2100
Lakeuden Osuuspankki	0180666-3	Kauppakatu 4 C	62100 Lapua	010 301 8520
Lammin Osuuspankki	0150625-7	Raatihuoneenkatu 20	13100 Hämeenlinna	010 548 6010
Lanneveden Osuuspankki	0176959-1	PL 31	43101 Saarijärvi	020 755 1580
Lappajärven Osuuspankki	0180512-6	Maneesintie 4 C	62600 Lappajärvi	020 749 5300
Lavian Osuuspankki	0134595-9	Tampereentie 6	38600 Lavia	02 572 950
Nivalan Järvikylän Osuuspankki	0186743-1	Kalliontie 27	85560 Nivala	08 442 261
Pohjanmaan Osuuspankki	0178886-4	Kauppatie 86	62200 Kauhava	020 110 5510
Suomen Osuuspankki	0886725-8	Topeeka 31	61800 Kauhajoki	020 166 6100

Asiakas hyväksyy, että pankki voi toimittaa tietoja muulla pysyvällä välineellä kuin paperilla ja suostuu siihen, että pankki voi täyttää lainsäädännön mukaisen yleisen tiedonantovelvollisuutensa ja toimittaa hinnastot sähköisiä viestintävälineitä, kuten verkkosivustoja, käyttäen. Vastaavat tiedot ovat aina saatavilla myös pankin konttoreissa. Asiakas ilmoittaa, että hänellä on säännöllinen pääsy internetiin.

SOPIMUKSEN YLEISET EHDOT

Tämän sopimuksen allekirjoittaneet ovat sopineet sijoituspalveluista seuraavaa:

1 Soveltamisala

Tämän sopimuksen ehtoja sovelletaan asiakkaan ja pankin välillä tehtyyn sopimukseen sijoituspalveluista. Näiden ehtojen lisäksi asiakkaan ja pankin väliseen sopimussuhteeseen sovelletaan kunkin sijoitus- ja oheispalvelun yleisiä ja erityisiä ehtoja. Mikäli näiden sopimusehtojen ja sijoitus- tai oheispalvelua koskevan erillisen sopimuksen välillä on ristiriitaa, sovelletaan ensisijaisesti erillisen sopimuksen ehtoja.

2 Tietoja pankista

Pankilla on voimassa oleva luottolaitoslain mukainen toimilupa luottolaitostoiminnan ja sijoituspalvelulain mukaisen sijoitus- ja ohjeispalvelutoiminnan harjoittamiseen.

Pankin toimintaa valvoo:
Finanssivalvonta, Snellmaninkatu 6, PL 103, 00101
HELSINKI, (puh) 09 183 51.
Lisätietoja www.finanssivalvonta.fi
Kuluttaja-asiakkaiden osalta valvontaviranomaisena toimii valtuuksiensa puitteissa myös kuluttaja-asiames.

3 Asiointikielet

Palvelupisteestä ja sijoituspalvelusta riippuen asiakaspalvelu, sopimusehdot ja muut pankin asiakirjat ovat saatavilla suomen ja/tai ruotsin kielellä. Mikäli sopimusehtojen tai muiden pankin kirjallisten asiakirjojen eri kieliversioiden välillä on eroja, suomenkieliset ehdot ja asiakirjat ratkaisevat.

4 Pankin ja asiakkaan väliset ilmoitukset

Asiakas voi palvelusta riippuen antaa rahoitusvälinettä koskevan toimeksiannon suullisesti, kirjallisesti, verkkopalvelussa kyseessä olevassa palvelussa vakiintuneesti käytettävällä tavalla tai muulla asiakkaan kanssa sovitulla tavalla.

Asiakas lähettää tämän sopimuksen ehtoja koskevat ilmoitukset kirjallisesti, pankin verkkopankissa tai muulla erikseen sovittavalla tavalla.

Pankilla on oikeus lähettää sijoitus- ja oheispalveluun liittyvää kirjallista tietoa asiakkaalle kirjeitse, verkkopankissa, kyseessä olevassa palvelussa vakiintuneesti käytetyllä tavalla tai muulla asiakkaan kanssa erikseen sovitulla tavalla. Pankki toimittaa sijoitus- ja oheispalveluiden tarjoamiseen liittyvät tiedonannot ja asiakirjat (esim. raportit, otteet ja ilmoitukset) lähtökohtaisesti sähköisessä muodossa pysyvällä välineellä kaikille asiakkaille, joilla on pankkitunnukset, ellei kyseiseen palveluun sovellettavasta erityisehdosta muuta johdu. Ei-ammattimaisella

asiakkaalla on kuitenkin oikeus vaihtoehtoisesti saada edellä mainitut tiedot paperimuodossa, pyytämällä saada vastaanottaa tiedot paperimuodossa. Sähköpostin, jos sellaisesta on sovittu asiakkaan kanssa käytettäväksi, käyttämiseen viestintävälineenä liittyy erityisiä riskejä muun muassa sen vuoksi, että viesti ei mahdollisesti saavu perille, viesti saattaa joutua ulkopuolisen tietoon tai ulkopuolinen saattaa muunnella viestin sisältöä. Pankilla on oikeus luottaa sähköpostin välityksin saamansa palvelua koskevan viestin aitouteen ja oikeellisuuteen.

Palvelua mahdollisesti koskevat raportit, raporttien toimitusväli ja –ajankohta käyvät ilmi palvelua koskevista ehdoista tai mahdollisesta sopimuksesta.

Kun osapuoli toimittaa tietoja verkkopalveluiden välityksellä, toisen sopijapuolen katsotaan saaneen tiedot viimeistään seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, jona ilmoitus on lähetetty verkkopankkiin tai asetettu muutoin pysyvällä välineellä asiakkaan saataville.

Pankki voi lähettää edellä mainitut ilmoitukset kirjallisesti osoitteeseen, joka on ilmoitettu pankille tai Väestörekisterikeskukselle. Suomessa asuvan asiakkaan katsotaan saaneen tiedon pankin kirjallisesti lähettämästä ilmoituksesta viimeistään seitsemäntenä päivänä ja ulkomailla asuvan neljäntenätoista päivänä sen jälkeen, kun ilmoitus tai asiakirjat on lähetetty asiakkaalle tai hänen valtuuttamalleen asiamiehelle postitse.

5 Puheluiden ja muun sähköisen viestinnän tallentaminen

Pankilla on oikeus tallentaa sijoituspalvelujen tarjoamiseen liittyvät asiakkaan kanssa käytävät keskustelut ja viestit, jotka johtavat tai voivat johtaa asiakastoimeksiantojen vastaanottamiseen, välittämiseen tai toteuttamiseen. Pankilla on oikeus käyttää tallenteita toimeksiantojen todentamiseen, asiakaspalvelunsa kehittämiseen, riskienhallinnallisiin tarkoituksiin sekä todisteina mahdollisten riitaisuuksien ratkaisemisessa.

Pankilla on velvollisuus luovuttaa tallenteet toimivaltaisille viranomaisille niiden pyynnöstä. Pankki säilyttää tallenteet vähintään viiden vuoden ajan. Asiakkaalla on oikeus saada pyynnöstä kopiot tallenteista.

6 Asiakasluokittelu ja asiakkaan sijoituskokemusta, sijoitustavoitteita, taloudellista asemaa ja kestävyysmieltyä koskevat tiedot

6.1 Asiakasluokittelu

Sijoituspalvelulain mukaan pankin tulee luokitella sijoituspalveluasiakkaansa joko ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Pankki luokittelee sijoituspalveluja käyttävät yksityishenkilöt ei-ammattimaisiksi asiakkaiksi, jolloin asiakas kuuluu laajimman sijoittajansuojan piiriin.

Pankki luokittelee yhteisöasiakkaansa ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ellei tämä täytä sijoituspalvelulaissa

määriteltyjä ammattimaisen asiakkaan tai hyväksyttävän vastapuolen tunnusmerkkejä. Mikäli pankki luokittelee yhteisöasiakkaan ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi, pankki ilmoittaa tästä erikseen asiakkaalle ennen sijoituspalvelun tarjoamista.

Asiakkaalla on oikeus pyytää luokittelunsa muuttamista. Pankilla ei ole velvollisuutta suostua asiakkaan pyyntöön. Lisätietoja asiakasluokittelusta, luokittelun muuttamisesta ja luokituksen vaikutuksesta asiakkaan asemaan annetaan pankin konttorissa sekä tämän asiakirjan liitteenä olevassa ”Tiedot asiakasluokittelusta”.

Asiakas hyväksyy sen, että asiakasluokittelua koskevat tiedot voidaan antaa sähköisiä viestintävälineitä käyttäen.

6.2 Asiakkaan sijoituskokemusta, sijoitustavoitteita, taloudellista asemaa ja kestävyysmieltymyksiä koskevat tiedot

Tarjotessaan asiakkailleen sijoituspalveluita, pankki selvittää sijoituspalvelulain edellyttämällä tavalla asiakkaan sijoituskokemusta ja -tietämystä, asiakkaan taloudellista asemaa, sijoitustavoitteita ja kestävyysmieltymyksiä koskevia seikkoja.

Ennen palvelun tarjoamista pankin on selvitettävä asiakkaan antamien tietojen perusteella sijoituspalvelun tai rahoitusvälineen soveltuvuus tai asianmukaisuus asiakkaalle, jotta pankki voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita. Jotta pankki voi tarjota asiakkaalle tämän sijoitustavoitteita vastaavia tuotteita, asiakas sitoutuu toimittamaan pankille asiakassuhteen alussa ja sen aikana pankin kulloinkin pyytämät tiedot. Asiakas vastaa antamiensa tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta. Jos asiakas ei anna pankille riittäviä tietoja tai pankki katsoo, ettei rahoitusväline tai palvelu ole asiakkaalle soveltuva, pankki ilmoittaa tästä asiakkaalle ja varoittaa liiketoimeen sisältyvästä riskistä.

Pankki ei kuitenkaan arvioi rahoitusvälineen tai sijoituspalvelun asianmukaisuutta asiakkaan kannalta silloin, kun asiakas antaa omasta aloitteestaan pankin välitettäväksi sääntelyn tarkoittamaa yksinkertaista rahoitusvälinettä kuten pörssiosaketta, sijoitusrahasto-osuutta tai joukkovelkakirjalainaa koskevan toimeksiannon.

7 Asiakkaalta tarvittavat tiedot, ilmoitusvelvollisuus ja henkilötietojen käsittely

Asiakas ja hänen edustajansa valtuuttavat pankin tarkistamaan asiakkaan ja hänen edustajansa asiakastiedot asiakassuhdetta perustettaessa ja asiakassuhteen aikana. Pankilla on oikeus tarkistaa asiakkaan ja hänen edustajansa luottotiedot asiakassuhdetta perustettaessa ja asiakassuhteen aikana, kun siihen on luottotietolain mukainen peruste. Luottotiedot hankitaan Suomen Asiakastieto Oy:n luottotietorekisteristä. Pankilla on oikeus päivittää asiakastietoja julkisista rekistereistä saatavien tietojen perusteella.

Asiakas on velvollinen ilman aiheutonta viivästystä kirjallisesti ilmoittamaan pankille asiakastietojen muuttumisesta. Lisäksi asiakas on velvollinen kirjallisesti ilmoittamaan pankille muun muassa verotuksellisen asemansa, kaikki kansalaisuutensa, yritys- ja yhteisöasiakkaiden osalta LEI-tunnuksensa sekä muutokset asiakkaan tiedoissa, jotka voivat vaikuttaa asiakasluokitukseen. Pankki ei vastaa vahingosta, joka johtuu siitä, että tietoja ei ole ilmoitettu tämän sopimuksen mukaisesti pankille.

Asiakkaan kirjallisesti valtuuttama yhteyshenkilö voi asiakkaan puolesta antaa sitovia toimeksiantoja ja ohjeita näiden ehtojen mukaisella tavalla. Asiakas on velvollinen viipymättä ilmoittamaan valtuutuksen lakkaamisesta tai muutoksesta.

Pankki käsittelee rekisterinpitäjänä henkilötietoja, kun se toimittaa tuotteita ja palveluja, joista osapuolet ovat sopineet. Lisäksi pankki käsittelee henkilötietoja muissa yhteyksissä, kuten silloin kun lakien ja muiden säännösten noudattaminen sitä edellyttää. Yksityiskohtaista tietoa henkilötietojen käsittelystä pankissa annetaan pankin tietosuojaselosteessa, joka on saatavilla pankin verkkosivuilla sekä pankin konttoreissa. Tietosuojaseloste sisältää tietoa henkilötietojen käsittelyyn liittyvistä oikeuksista.

Asiakkaan, joka on oikeushenkilö, on toimitettava pankin tietosuojaseloste henkilölle, joiden henkilötietoja se luovuttaa pankille.

Asiakkaan tietoja voidaan luovuttaa kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti esimerkiksi pankin kanssa samaan yhteenliittymään tai ryhmään kulloinkin kuuluvalla Suomessa sijaitsevalle yhteisölle tai muulle yhtiölle, joka on lain mukaan sellaisessa asemassa, että tietoja voidaan sille luovuttaa. Asiakkaan tietoja voidaan lisäksi luovuttaa muulle palveluntarjoajalle asiakkaan tunnistamiseksi, asiointitapahtuman toteuttamiseksi tai selvittämiseksi, mikäli asiakas käyttää kyseisen palveluntarjoajan palvelua.

8 Toimintaperiaatteet eturistiriitojen tunnistamisessa ja ehkäisemisessä noudatettavista menettelytavoista

Pankilla on toimintaperiaatteet eturistiriitojen välttämiseksi ja hallitsemiseksi. Eturistiriitoja koskevat periaatteet ovat saatavissa pankin verkkosivuilla ja pankin konttorissa.

9 Tarjottavat sijoituspalvelut

9.1 POP-Sijoituspalvelu

Pankki tarjoaa asiakkailleen toimeksiantojenvälityspalvelua erikseen tehtävän POP-Sijoituspalvelusopimuksen mukaisesti. Pankki välittää asiakkaan rahoitusvälineitä koskevat toimeksiannot toimeksiannon toteuttajalle toteutettavaksi. Pankki ei itse toteuta toimeksiantoja.

Lisätietoja POP -Sijoituspalvelusta ja siihen liittyvien sopimusten sopimusehdoista sekä hinnastosta on saatavilla pankin konttorissa.

9.2 Sijoitusneuvonta

Pankki voi tarjota asiakkailleen sijoitusneuvontaa. Pankin tarjoama sijoitusneuvontapalvelu rajoittuu pääsääntöisesti POP Rahastoja koskevaan neuvontaan.

Sijoitusneuvolla tarkoitetaan asiakkaan yksilöllisen tilanteen huomioonottavaa, henkilökohtaisesti asiakkaalle annettua nimenomaista sijoituskohteen ostamista, myymistä, merkitsemistä, lunastamista tai vaihtamista koskevaa suositusta tai kehotusta pitäytyä mainittujen toimien tekemisestä. Vastaavasti yleisluonteiset sijoitussuositukset (esim. allokaationeuvonta sijoitusten jakamisesta korko- ja osakesijoitusten kesken), markkinointimateriaali, Internet-sivuilla julkaistut suositukset, tuote-esittelyt tai -esitteet ja muut yksittäiselle asiakkaalle kohdentamattomat suositukset, tiedot tai neuvot eivät ole tässä tarkoitettua sijoitusneuvontaa. Pankilla on aina oikeus olla tarjoamatta asiakkailleen sijoitusneuvontapalvelua tai muuten rajoittaa mainitun palvelun saatavuutta.

Pankin tarjotessa sijoitusneuvontaa huomioidaan kestävyysriskit tarjolla olevan tuotevalikoiman kautta. Pankin yhteistyökumppanit, joiden tuotteita pankki sijoitusneuvonnassa suosittelee, ovat allekirjoittaneet YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet sekä vastaavat omalta osaltaan kestävyysriskien huomioimisesta omien toimintaperiaatteidensa mukaisesti. Vaikka kestävyysriskit huomioidaan osana sijoitusneuvontaa, voivat kestävyysriskit vaikuttaa sijoituksen tuottoon.

Pankin asiakkailleen tarjoama neuvonta on luonteeltaan ei-riippumatonta. Sijoituspalvelulain mukaisella ei-riippumattomalla neuvonnalla tarkoitetaan muuta kuin riippumatonta sijoitusneuvontaa. Pankin tarjoama neuvonta ei perustu laajaan analyysiin. Pankissa sijoitusneuvonnassa tarjottavat tuotteet ovat pääosin kolmansien osapuolien tuotteita.

Pankki ei tarjoa asiakkaalle säännöllistä arviointia kyseiselle asiakkaalle suositeltujen rahoitusvälineiden soveltuvuudesta.

9.3 Rahasto-osuuksien välitys

Pankki toimii usean eri rahastoyhtiön asiamiehenä välittäen rahastoyhtiön hallinnoimien rahastojen rahasto-osuuksia asiakkailleen rahastoyhtiön lukuun. Rahastoyhtiö suorittaa mainitusta toiminnasta pankille palkkionpalautuksena osan pankin verkkopalvelussa ja konttorissa merkittyjen rahastojen asiakkaalta veloitettavasta rahaston merkintäpalkkiosta, lunastuspalkkiosta ja hallinnointipalkkiosta. Palkkionpalautuksista annetaan lisätietoa kunkin rahaston kululiitteessä.

9.4 Säästö- ja sijoitusvakuutusten välitys

Pankki toimii henkivakuutusyhtiöiden asiamiehenä välittäen säästö- ja sijoitusvakuutuksia (mm. sijoitussidonnainen säästöhenkivakuutus, kapitalisaatiosopimus tai eläkevakuutus).

Sijoitusvakuutuksiin sovelletaan kutakin sijoitusvakuutusta koskevia vakuutusehtoja, tuoteselostetta, laskuperusteita ja hinnastoa sekä vakuutuslainsäädäntöä, lakia vakuutusten tarjoamisesta ja muuta Suomen lainsäädäntöä.

10 Kannustimet

Pankki voi vastaanottaa kannustimia yhteistyökumppaneiltaan. Asiakkaalle annetaan ennen palvelun tarjoamista erikseen tieto kyseiseen palveluun liittyvien kannustimien määrästä tai tieto niiden laskentamenetelmästä, jolloin saadun tai maksetun maksun tai edun tarkka määrä ilmoitetaan asiakkaalle jälkikäteen. Kannustimet on tarkoitettu parantamaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua.

11 Asiakasvarojen säilyttäminen

Asiakkaan rahavarat pidetään erillään pankin omista varoista pankissa olevalla asiakkaan pankkitilillä. Pankki ei säilytä asiakkaan rahoitusvälineitä eikä yksinomaan asiakkaan sijoituspalveluun liittyviä rahavaroja.

POP Sijoituspalvelusopimuksen piiriin kuuluvat asiakkaan rahavarat ja rahoitusvälineet säilytetään Nordnet Bank AB:n Suomen sivuliikkeessä (jäljempänä Nordnet), jonka kanssa asiakas tekee säilytys- ja tilisopimuksen. Suomalaiset arvo-osuudet säilytetään lähtökohtaisesti asiakkaan omissa nimissä olevalla arvo-osuustilillä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämässä järjestelmässä ja täysin erillään Nordnetin muusta toiminnasta.

Asiakkaan ulkomaiset rahoitusvälineet säilytetään Nordnetissa asiakkaan nimiin avatussa ulkomaisessa säilytyksessä. Nordnet säilyttää ulkomaisia rahoitusvälineitä valitseman ulkomaisen säilytysyhteisön (alisäilyttäjä) yhteistilillä. Yleisen kansainvälisen käytännön mukaisesti ulkomaisia rahoitusvälineitä ei välttämättä voida rekisteröidä asiakkaiden nimiin, vaan ne voidaan rekisteröidä edellä mainitun tilinhoitajayhteisön tai sen alisäilyttäjän nimiin. Edellä mainittu tilinhoitajayhteisö pitää omassa kirjanpidossaan erillään kaikkien asiakkaidensa lukuun säilyttämät varat. Asiakkaiden rahoitusvälineiden erittely asiakaskohtaisesti tapahtuu tilinhoitajayhteisön säilytyskirjanpidossa.

Ulkomaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen ja vaihdantaan voi liittyä kotimaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen verrattuna ennalta arvaamattomia riskejä varsinkin, jos alisäilyttäjän kotipaikka on ETA-alueen ulkopuolella. Tällaisia riskejä voivat olla mm. poliittisia, markkinainfrastruktuuri liittyviä, oikeudellisia ja verotuksellisia. Ulkomaisia rahoitusvälineitä ei yleensä rekisteröidä asiakkaan nimiin vaan niitä säilytetään säilyttäjän nimiin avatulla ulkomaisen alisäilyttäjän

hallussa olevilla tileillä, joihin sovelletaan paikallista lainsäädäntöä. Siten on mahdollista, että mahdollisessa konkurssi- tai muussa maksukyvyttömyystilanteessa rahoitusvälineet eivät ole välttämättä erotettavissa säilyttäjän tai sen alisäilyttäjän varoista. Edellä mainitut riskit jäävät asiakkaan kannettavaksi.

Edellä mainittuihin asiakkaan POP Sijoituspalvelusopimuksen piiriin kuuluviin varoihin kohdistuvasta pankin ja Nordnetin ja mahdollisen alisäilyttäjän kuittaus, pantti- ja pidätysoikeudesta sovitaan asiakkaan kanssa kirjallisesti.

Asiakkaan sijoitusrahasto-osuuksia säilytetään asiakkaan omalla nimellä rahastoyhtiön ylläpitämässä rahasto-osuusrekisterissä.

Asiakkaan tehdessä varainhoitosopimuksen pankin yhteistyökumppanin kanssa, säilytetään asiakkaan rahavaroja ja rahoitusvälineitä yhteistyökumppanin ja asiakkaan sopimuksesta ilmenevällä tavalla.

12 Yhteistyökumppaneiden sijoitus- ja oheispalveluiden markkinointi

Pankki markkinoi yhteistyökumppaninsa omaisuudenhoitopalveluita sekä sijoitusneuvonta- ja välityspalveluita. Asiakas tekee sopimuksen näistä palveluista suoraan pankin yhteistyökumppanin kanssa.

13 Sijoittajan ja tallettajan suoja

Pankki on Sijoittajien korvausrahaston jäsen. Korvausrahasto korvaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle aiheutuneet menetykset siinä tapauksessa, että korvausrahaston jäsen ei ole suorittanut suojan piiriin kuuluvia selviä ja riidattomia sijoittajan saatavia sopimuksen mukaisesti. Edellytyksenä on korvausrahaston jäsenen maksukyvyttömyys. Yhdelle sijoittajalle maksettavien korvausten määrä on 9/10 sijoittajan yhdeltä sijoituspalveluyritykseltä olevan saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20.000 euroa. Sijoittajien korvausrahasto ei kuitenkaan korvaa asiakkaalle huonoista sijoituspäätöksistä tai kurssimuutoksista aiheutuneita menetyksiä. Korvausrahaston suoja ei myöskään koske sijoitusrahastotoimintaa. Ammattimainen asiakas ja hyväksyttävä vastapuoli ei voi saada korvausta Sijoittajien korvausrahastosta.

Pankkiin talletettujen varojen talletussuojasta vastaa Rahoitusvakuusvirasto. Asiakkaan suojan piirissä olevat talletukset korvataan yhteensä 100.000 euroon enimmäismäärään asti. Kaikissa POP Pankki -ryhmään kuuluvissa pankeissa olevat talletukset lasketaan yhteen ja korvauksen yläraja on 100.000 euroa. Mikäli talletustiliä voidaan käyttää kuitenkin sijoittajan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla ainoastaan sijoituspalveluun, kuuluvat tilillä olevat tai sille vielä kirjautumattomat maksujenvälityksessä olevat varat Sijoittajien korvausrahaston turvan piiriin. Samoilla varoilla ei ole kaksinkertaista suojaa.

Ulkomaisen palveluntarjoajan Suomessa sijaitsevan sivuliikkeen ei-ammattimaiset asiakkaan kuuluvat pääsääntöisesti palveluntarjoajan kotivaltion sijoittajan suojan piiriin, ellei palveluntarjoaja ole hakenut Suomessa Sijoittajien korvausrahaston jäsenyyttä täydentääkseen kotivaltionsa mukaista sijoittajien saamisten suojaa. Kaikki Nordnet Bank AB Suomen sivuliikkeen asiakkaiden talletustilit kuuluvat ruotsalaisen talletussuojan piiriin ja sivuliikkeessä säilytyksessä olevat rahoitusvälineet Ruotsin sijoittajansuojan piiriin. Talletussuojan mukainen korvaus on enintään 100.000 euroa asiakasta kohti ja sijoittajansuojan mukainen korvaus enintään 250.000 Ruotsin kruunua asiakasta kohti. Ruotsalainen talletussuoja ja sijoittajansuoja kattavat kaikki asiakkaat, sekä yksityishenkilöt että yritykset ja muut yhteisöt. Lisätietoja talletus- ja sijoittajansuojasta annetaan Nordnet Bank AB Suomen sivuliikkeen kotisivuilla yhteenvedossa ”Tietoja talletustakuusta ja sijoittajansuojasta”, jotka löytyvät kohdasta ”Turvallisuus ja sijoittajansuoja”.

14 Sidonnaisasiamiesten käyttö palveluiden tarjoamisessa

Pankki ei käytä sijoitus- tai oheispalveluiden tarjoamisessa sidonnaisasiamiehiä.

15 Asiakasvalitukset

Asiakkaan mahdolliset pankin tarjoamaa sijoitus- ja oheispalvelua koskevat huomautukset tulee tehdä pankille viipymättä ja viimeistään 1 kuukauden kuluessa asiakkaan saatua tiedon tapahtumasta. Ellei muuta osoiteta, katsotaan asiakkaan saaneen tiedon kohdassa 4 Pankin ja asiakkaan väliset ilmoitukset mainitulla tavalla.

16 Sopimusehtojen muuttaminen

Pankilla on oikeus yksipuolisesti muuttaa tämän sopimuksen ehtoja ja niihin liittyviä hinnastoja. Pankki ilmoittaa muutoksista asiakkaalle kirjallisesti, pankin verkkopankissa tai muulla pysyvällä välineellä, siten kuin asiakkaan kanssa on sovittu. Muutokset tulevat voimaan sen kalenterikuukauden alusta, joka alkaa kuukauden kuluttua siitä, kun asiakas on tässä sopimuksessa tarkoitetulla tavalla vastaanottanut muutosta koskevan ilmoituksen, jollei lain, asetuksen tai viranomaisen määräyksestä muuta johdu. Sopimus jatkuu muutetun sisältöisenä, ellei asiakas irtisano sitä vähintään viittä (5) pankkipäivää ennen muutoksen voimaantuloa.

17 Ylivoimainen este

Osapuoli ei vastaa vahingosta, joka aiheutuu ylivoimaisesta esteestä. Ylivoimaisella esteellä tarkoitetaan sellaista seikkaa, joka estää sopijapuolen täyttämästä velvoitettaan ja on ennalta arvaamaton, sopijapuolen toimin torjumaton ja kausaalisessa syysuhteessa velvoitteen täyttämättä jättämiseen.

Ylivoimainen este voi olla muun muassa häiriö sähkön jakelussa, tietoliikenteessä tai tietojärjestelmissä, tulipalo, luonnonmullistus, maanjäristys, sota, kapina ja lakko, työsulku tai muu työtaistelutoimenpide. Osapuoli voi vedota ylivoimaiseen esteeseen vain, jos esteestä on ilmoitettu toiselle sopijapuolelle niin pian kuin se on ollut mahdollista tai sopijapuolella on muutoin ollut este tiedossa. Vastuusta vapautumisen edellytyksenä on lisäksi, että osapuoli on pyrkinyt mahdollisuuksien mukaan rajoittamaan toiselle osapuolelle aiheutuvaa vahinkoa. Jos osapuoli on pankki, se voi ilmoittaa asiasta valtakunnallisessa lehdessä.

18 Pankin vastuu

Pankin on hoidettava näiden ehtojen mukaiset velvollisuutensa huolellisesti ja ammattitaitoisesti. Mikäli pankki toimii vastoin tätä sopimusta ja näin aiheuttaa vahinkoa, pankki vastaa virheillään tai laiminlyönnillään asiakkaalle aiheuttamastaan välittömästä vahingosta. Pankki ei vastaa välillisestä tai epäsuorasta vahingosta, kuten esimerkiksi saamatta jääneestä tuotosta, kurssitappiosta, muissa sopimussuhteissa aiheutuvista häiriöistä tai kolmannen osapuolen vaatimuksista.

19 Asiakkaan vastuu sopimusrikkomuksesta ja asiakkaan taloudellinen vastuu

Asiakas on velvollinen korvaamaan pankille vahingot, jotka aiheutuvat siitä, että asiakas ei täytä tämän sopimuksen ehtoja.

Asiakkaan tulee aina ennen sijoituspäätöksen ja sijoituksen tekemistä perehtyä kulloinkin sijoitustoiminnan kohteena olevan rahoitusvälineen ominaisuuksiin ja riskeihin sekä tutustua kyseisen sijoituskohteen markkinapaikan sääntöihin siinä määrin, että hän kykenee itsenäisesti tekemään sijoituspäätöksiä ja ymmärtää erilaisiin sijoituskohteisiin liittyvät riskit. Asiakas on tietoinen sijoitustoimintaan liittyvistä riskeistä ja vastaa yksin toimintansa ja sijoituspäätöstensä taloudellisesta tuloksesta ja veroseuraamuksista. Tämä vastuu on asiakkaalla siitä riippumatta, onko pankki suorittanut asiakasta tai rahoitusvälinettä koskevan soveltuvuus- ja asianmukaisuusarvioinnin tai katsotaanko asiakkaan saaneen sijoitusneuvontaa sijoituspäätöstä varten.

Asiakas on tietoinen myös siitä, että sijoituspäätöstä ei voida perustaa pelkästään rahoitusvälinettä koskevaan markkinointiin tai markkinointimateriaaliin.

20 Sopimuksen siirto

Pankilla on oikeus ilman asiakkaan suostumusta siirtää tämän sopimuksen mukaiset oikeutensa ja velvollisuutensa pankin kanssa samaan yhteenliittymään kuuluvalla yhteisölle.

21 Sopimuksen voimassaolo

Sopimus on voimassa toistaiseksi. Molemmilla osapuolilla on oikeus irtisanoa sopimus lakkaamaan välittömästi. Sopimus päättyy kuitenkin aikaisintaan silloin, kun asiakkaan kaikki sijoitus- ja oheispalvelua koskevat erilliset sopimukset ovat päättyneet.

22 Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Jos Asiakas haluaa saattaa sijoitus- ja oheispalveluja koskevan erimielisyytensä ratkaistavaksi pankin ulkopuolella, voi hän kääntyä ratkaisusuositusta antavan riippumattoman FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan puoleen.

FINEn yhteystiedot ovat:
FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonta
Porkkalankatu 1, 00180 Helsinki
puhelin (09) 685 0120
www.fine.fi

Asian saa vireille myös sähköisellä yhteydenottolomakkeella osoitteessa
<https://www.fine.fi/tunnistaudu.html>.

Kuluttajariitalautakunta (KRIL)
Kuluttajariitalautakunta antaa maksutta ratkaisusuositusta kuluttajien ja yritysten välisiin riitoihin. Kuluttajariitalautakunnalla ei ole yleisneuvontapalvelua, vaan se käsittelee kirjallisia valituksia (pois lukien sijoitustuotteita koskevat riidat). Ennen asian viemistä kuluttajariitalautakunnan käsittelyyn tulee olla yhteydessä Kilpailu- ja kuluttajaviraston kuluttajaneuvontaan (www.kuluttajaneuvonta.fi).

Kuluttajariitalautakunta
PL 306, 00531 Helsinki
puhelin 029 566 5200,
www.kuluttajariita.fi

Asiakas voi halutessaan saattaa sijoituspalvelusta ja - tuotteista aiheutuvat riitaisuudet ratkaistavaksi Suomessa sijaitsevan paikkakunnan käräjäoikeuteen, jonka piirissä asiakkaalla on asuinpaikka tai Helsingin käräjäoikeuteen.

23 Pankin tiedonantovelvollisuus

Asiakas ilmoittaa saaneensa tiedon alla mainituista liitteinä olevista asiakirjoista ja niiden sisällöstä:

Tietoja pankin sijoituspalveluista

- Tiedot asiakasluokittelusta (liite 1)
- Tiedot rahoitusvälineistä ja niihin liittyvistä riskeistä (liite 2)
- Tietoja pankin sijoituspalveluihin liittyvistä kannustimista (liite 3)
- Pankin eturistiriitoja koskevat periaatteet (liite 4)
- Pankin periaatteet asiakkaiden sijoituspalveluja koskevien toimeksiantojen välittämiseksi (liite 5)

Pankin sijoituspalveluita koskevat hinnastot, tiedot kuluista ja palkkioista

TIETOJA PANKIN SIJOITUS- JA OHEISPALVELUISTA

LIITE 1

SIJOITUS- JA OHEISPALVELUN TARJOAMISESSA NOUDATETTAVAT ASIAKASLUOKITTELUUN, TIEDONANTOVELVOLLISUUTEEN JA SELONOTTOVELVOLLISUUTEEN LIITTYVÄT MENETTELYTAVAT

1. Yleistä asiakkaiden luokittelusta

Sijoituspalvelulain mukaan sijoitus- ja oheispalveluita tarjoavan pankin on ilmoitettava asiakkaalle tämän luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Luokittelu tapahtuu suoraan lain nojalla ja sijoituspalvelulaki sisältää yksityiskohtaiset määräykset luokitteluun vaikuttavista tekijöistä. Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin.

Lisätietoja luokittelukriteereistä on saatavilla pankin konttoreissa ja internet-sivuilla.

Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus ilmoittaa pankille muutoksista, jotka voivat vaikuttaa asiakkaan luokitteluun.

2. Hakemus tulla luokitelluksi toisessa asiakasluokassa

Asiakkaalla on oikeus hakea pankin tekemän asiakasluokittelun muuttamista. Luokittelun muuttamista koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti. Luokittelun muuttamisella voi olla vaikutusta sijoittajansuojaan ja menettelytapasäännösten soveltamiseen.

Ammattimaista asiakasta voidaan tämän hakemuksesta kohdella ei-ammattimaisena asiakkaana tai hyväksyttävänä vastapuolena. Myös ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena asiakkaana. Hyväksyttäväksi vastapuoleksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena tai ei-ammattimaisena asiakkaana. Pankki harkitsee tapauskohtaisesti luokittelun muuttamisen edellytyksiä ja sitä hyväksyykö se asiakkaan hakemuksen.

Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus pyytää ei-ammattimaisen asiakkaan kohtelua, jos asiakas katsoo, ettei tällä ole riittävää kokemusta ja tietämystä arvioida tai hallita palveluun tai liiketoimeen liittyviä riskejä.

3. Luokittelun vaikutukset sijoittajan suojaan

Suomen lainsäädännön mukaan ei-ammattimaiset asiakkaat ovat Sijoittajien korvausrahaston suojan piirissä. Rahasto korvaa sijoittajalle aiheutuneet menetykset silloin, kun rahaston jäsen ei ole suorittanut suojan piiriin kuuluvan sijoittajan selviä ja riidattomia

saatavia sopimuksen mukaisesti. Sijoitussidonnaiset vakuutukset ja sijoitusrahastotoiminta eivät kuulu suojan piiriin. Korvausrahastosuoja ei myöskään yleensä kata pankkitalletuksia, jotka katetaan pääsääntöisesti Talletussuojarahastosta. Yhdelle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan yhdeltä sijoituspalveluyritykseltä tai sijoitus- ja oheispalveluita tarjoavalta pankilta olevan saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Rahasto ei korvaa osakekurssin laskusta tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita, joten asiakas vastaa edelleen omien sijoituspäätöstensä seurauksista. Ulkomaisen palveluntarjoajan Suomessa sijaitsevan sivuliikkeen ei-ammattimaiset asiakkaan kuuluvat pääsääntöisesti palveluntarjoajan kotivaltion sijoittajan suojan piiriin.

Jos palveluntarjoaja tarjoaa sijoituspalveluna ainoastaan toimeksiantojen välittämistä, sijoitusneuvontaa tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestämistä ja palveluntarjoajalla ei ole hallussaan tai hallinnoitavanaan asiakasvaroja, tällaisen palveluntarjoajan asiakkaat eivät kuulu sijoittajien korvausrahaston suojan piiriin. Sijoittajien korvausrahasto suojasta annetaan lisätietoja Pankin konttoreissa.

4. Menettelytavat

Asiakkaalle on annettava ennen kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot Pankista sekä tarjottavasta palvelusta.

Myös tiedoissa tapahtuneista olennaisista muutoksista on ilmoitettava. Tiedot on annettava pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi tulostaa tai tallentaa ne. Tiedot voidaan antaa myös pankin internet-sivuilla, mikäli asiakas on antanut tähän suostumuksensa.

Asianmukaisuuden arvioiminen:

Jos kyse on asiakkaan aloitteesta tapahtuvasta laissa tarkoitetun yksinkertaiseen rahoitusvälineeseen liittyvän toimeksiannon toteuttamisesta tai välittämisestä asianmukaisuusarviointia ei tarvitse tehdä. Tarjotessaan muuta kuin yllä mainittua yksinkertaiseen rahoitusvälineeseen liittyvää toimeksiantojen välittämistä asiakkaalle pankin on pyydettävä asiakkaalta tiedot tämän kyseistä rahoitusvälinettä tai sijoituspalvelua koskevasta sijoituskokemuksesta ja – tietämyksestä voidakseen arvioida, onko rahoitusväline tai palvelu asiakkaan kannalta asianmukainen. Pankilla on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Mikäli Pankki katsoo, ettei rahoitusväline tai palvelu ole asiakkaan kannalta asianmukainen, on pankin ilmoitettava tästä asiakkaalle. Pankin on myös kerrottava asiakkaalle, mikäli se ei voi arvioida rahoitusvälineen tai palvelun asianmukaisuutta asiakkaalle siitä syystä, että asiakas ei ole antanut kaikkia arvioinnin perusteeksi tarvittavia tietoja.

Soveltuvuuden arvioiminen:

Pankin, joka tarjoaa sijoitusneuvontaa tai omaisuudenhoitoa asiakkaalle, on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta, mukaan lukien tappionsietokyvystä, tarjottua tuotetta tai palvelua koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä, sijoitustavoitteista mukaan lukien riskiraja, sekä kestävyysmielityksistä, jotta Pankki voi suositella asiakkaalle soveltuvia, erityisesti tämän riskirajan ja tappionsietokyvyn mukaisia, sijoituspalveluja ja rahoitusvälineitä. Kun Pankki tarjoaa sijoitusneuvontaa, jossa suositellaan palvelujen tai tuotteiden yhdistelmää, arvioidaan koko tuote- tai palveluyhdistelmän soveltuvuutta asiakkaalle

Soveltuvuusarvioinnilla tarkoitetaan edellä mainittujen tietojen hankkimista ja rahoitusvälineiden ja palvelun soveltuvuuden arvioimista. Soveltuvuusarvioinnin tarkoituksena on antaa pankille mahdollisuus toimia asiakkaan etujen mukaisesti. Tämän vuoksi on tärkeää, että asiakas antaa pankille ajantasaiset ja oikeat tiedot. Pankilla on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Pankin tulee edellä hankkimiensa tietojen valossa arvioida, vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita, kykeneekö asiakas kantamaan taloudellisesti mahdollisen riskin, onko asiakkaalla tarvittavat sijoituskokemus ja -tietämys riskien ymmärtämiseksi suositeltuun toimeen ja vastaako neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan kestävyysmielityksiä.

Jos Pankki ei saa riittäviä tietoja, Pankki ei saa suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä.

LIITE 2**TIETOA RAHOITUSVÄLINEISTÄ JA NIIHIN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ**

Yleistä sijoittamiseen liittyvistä riskeistä ja tuotoista Sijoittamiseen sisältyy aina riskejä. Jos haluaa menestyä sijoittajana, ei riskejä voi kokonaan välttää. Sijoittajan onkin hyväksyttävä, että sijoittamisessa on riskejä ja jotain yllättävää voi tapahtua. Riskejä voi kuitenkin vähentää merkittävästi. Sijoitussalkkuaan optimoimalla voi parhaimmillaan parantaa salkun tuottoa kasvattamatta riskiä tai toisaalta alentaa riskiä pitämällä tuotto-odotukset entisellä tasolla. Eri ihmiset ovat valmiita ottamaan erisuuruisia riskejä, johtuen esimerkiksi ihmisen elämäntilanteesta, varallisuudesta tai riskinottohalukkuudesta. Tämän takia oman riskinsietokykynsä ja sitä kautta sijoittajatyypinsä ymmärtäminen helpottaa sijoituskohteiden valintaa.

Sijoittamiseen liittyvät riskit voidaan jakaa erilaisiin riskityyppeihin.

Lähtökohtaisesti sijoittamisen riskit kuitenkin liittyvät sijoituksen arvon alenemiseen tai pahimmassa tapauksessa sen arvon häviämiseen kokonaan.

Yhtiöriski

Yhtiöriski liittyy yksittäisen yhtiön tulokseen ja sijoittaja voi vaikuttaa omilla toimillaan tähän riskiin. Jos sijoituksen kohteena olevan yrityksen tulos huononee, se vaikuttaa sijoituksen arvoa laskevasti. Pahimmassa tapauksessa yritys voi ajautua konkurssiin, jolloin sijoituksesta tulee arvoton.

Markkinariski

Markkinariski tarkoittaa riskiä markkinahinnan vaihtelusta. Markkinariskejä ovat korko-, valuutta-, osake- tai muu hintariski. Markkinoiden yleinen kehitys vaikuttaa merkittävästi myös yksittäisen osakkeen arvoon. Tällöin myös hyvän yrityksen osakkeen arvo voi laskea.

Toimialariski

Toimialariski on kahden edellisen riskityypin välissä oleva riski, joka kuvaa toimialan yleisen menestymisen vaikutusta alalla toimivaan yritykseen. Esimerkiksi toimialalle tärkeän raaka-aineen hinnan nousu voi nostaa alalla toimivien yritysten kuluja ja näin vaikuttaa negatiivisesti kaikkien kyseisellä alalla toimivien yritysten tulokseen ja sitä kautta osakkeen arvoon.

Korkoriski

Korkoriski kuvastaa yleisen korkotason muutosten aiheuttamaa riskiä korkosijoituksen arvoon. Korkoriski vaikuttaa joukkovelkakirjalainojen tai muun korkosijoituksen arvoon suuremmin kuin osakkeiden arvoon, joten se on merkittävä riski joukkovelkakirjalainoihin ja muihin korkoinstrumentteihin sijoittavalle. Tämä voi vaikuttaa negatiivisesti muihinkin tuotteisiin. Korkeiden nousussa joukkovelkakirjalainojen ja muiden korkoinstrumenttien hinnat laskevat ja päinvastoin. Toisaalta korkoriski on olemassa myös yrityksille yleisen korkotason muutoksen takia.

Valuuttariski

Valuuttariski liittyy vieraassa valuutassa oleviin sijoituksiin. Valuuttojen kurssivaihtelut voivat tällöin laskea tai nostaa sijoituksen arvoa euroissa. Valuuttariski voi vaikuttaa myös välillisesti. Esim. euromääräinen sijoitus sijoitusrahastoon, joka ottaa valuuttariskiä tekemällä sijoituksia muissa valuutoissa.

Luottoriski

Luottoriski toteutuu, jos sijoituksen vastapuoli ei kykene vastaamaan sitoumuksistaan, jolloin sijoituksen pääomaa tai korkoa voi jäädä saamatta.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriski on riski siitä, että puutteellisten markkinoiden vuoksi sijoitustaan ei voi haluamaan aikana realisoida rahaksi.

Liikkeeseenlaskijariski

Liikkeeseenlaskijaan liittyvä liikkeeseenlaskijariski tarkoittaa riskiä siitä, että liikkeeseenlaskija joutuu maksukyvyttömyystilaan, jolloin sillä ei ole kykyä suoriutua sijoitusobligation asettamista velvoitteista sijoittajia kohtaan. Tällöin on mahdollista, että sijoittaja menettää sijoittamansa nimellispääoman kokonaan tai osittain, tai ei saa sijoituksen ehtojen mukaista tuottoa. Sijoittajan tulee sijoituspäätöstä tehdessään kiinnittää huomiota liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan ja luottokelpoisuuteen.

Markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski

Kehittyville markkinoille tehtäviin sijoituksiin voi kohdistua kyseisten maiden markkinoille ominaisia riskejä. Erityisesti kehittyvillä markkinoilla läpinäkyvyys, tehokkuus, likviditeetti, markkinainfrastruktuuri, oikeusjärjestelmän luotettavuus ja lainsäädäntö ovat usein puutteellisia kehittyneisiin markkinoihin verrattuna, ja näistä syistä aiheutuvat voimakkaat markkinaliikkeet ovat mahdollisia.

Selvitysrishti

Kauppan toteutukseen liittyvä riski, eli sovittu kauppa ei toteudu joko siksi, ettei vastapuoli toimita arvopaperia tai sen arvoa sovittujen ehtojen mukaisesti toisen vastapuolen jo täytettyä omat sopimusvelvollisuutensa.

Oikeudellinen riski

Oikeudellinen riski voi tarkoittaa lainsäädännöllistä tai rakenteellista riskiä. Oikeudellisessa riskissä sovellettavat lait voivat olla epäselvät tai ne muuttuvat. Tällainen riski voi aiheutua poliittisista, taloudellisista tai muista syistä, eikä se ole ennakoitavissa.

Verotusriski

Verosäännöt ja niiden täytäntöönpano voivat muuttua ajoittain. Sijoituksiin voi liittyä monimutkaisia sijoittajakohtaisia veroseuraamuksia.

Vipuvaikutusriski

Vipuvaikutusriski tarkoittaa johdannaissopimukseen liittyvää rakennetta, joka aiheuttaa riskin siitä, että jo pienellä kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri vaikutus johdannaissopimuksen tuottoon ja arvoon (positiivinen tai negatiivinen).

Kestävyyseriski

Kestävyyseriski tarkoittaa ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai olosuhdetta, jonka toteutumisella saattaisi olla sijoituksen arvoon tosiasiallinen tai mahdollinen kielteinen olennainen vaikutus

Riskien pienentäminen hajauttamalla

Sijoituskohteiden hajautus on yksi tärkeimmistä sijoittamisen riskienhallinnan työkaluista. Hajautus tarkoittaa sitä, että esimerkiksi yhden osakkeen sijasta sijoittaja onkin sijoittanut useampaan osakkeeseen tai sijoitukset on tehty ajallisesti eri aikoihin, jolloin on tehty ajallista hajauttamista.

Hajauttamalla eri osakkeiden välillä sijoittaja voi laskea yhtiöriskiä. Omistamalla osakkeita eri toimialoilta voi sijoittaja laskea toimialariskiä. Valuutariskiä voi laskea omistamalla sijoituksia eri valuutoissa. Ajallisesti hajauttamalla voi pienentää sijoituksen hintariskiä.

Osakkeet

Osakeyhtiön omistavat osakkeenomistajat, lyhyemmin osakkaat. Osakas omistaa osakkeitaan vastaavan osuuden yhtiöstä.

Osakkeitten tuotto tulee osingoista ja arvonnoususta. Yhtiöt jakavat osakkeenomistajilleen yleensä osan voitoistaan osinkoina ja jättävät osan yhtiön käyttöön. Osingonjako on mahdollista vain, jos yhtiö on tuottanut voittoa tai jos se ei ole edellisinä vuosina jakanut kaikkia voittojaan. Osakkeen arvonnousu toteutuu myyntivoittona.

Osakesijoittajan on varauduttava siihen, että sijoituksen arvo voi paitsi nousta myös laskea (markkinariski ja yritysrishti). Ostaessasi et tiedä, millaisen tuoton saat. Tilinpäätöslukujen perusteella lasketaan tunnuslukuja, jotka helpottavat eri yhtiöiden arvioimista ja vertailua. Tarkastelemalla yhtiön monen vuoden lukuja, näkee sen historiallisen kehityssuunnan. Lukujen avulla katsotaan yleensä hintaa jaettuna voitolla, osingolla tai tasearvolla eli maksettua hintaa suhteutetaan johonkin yrityksen ns. fundamenttitekijään. Sijoittajan tulee kuitenkin ottaa huomioon, että osakkeen historiallinen kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä.

Osakesijoituksen riski merkitsee epävarmuutta tuoton suuruudesta, eli toisaalta hyvän tuoton mahdollisuutta ja toisaalta tappion uhkaa. Parhaimmillaan osakkeen arvo voi moninkertaistua sijoitusaikana, mutta se voi myös laskea. Pahimmassa tapauksessa yhtiö menee konkurssiin, jolloin sijoittaja menettää osakkeisiin sijoittamansa varat. Pörssi-yhtiöiden konkurssit ovat kuitenkin olleet harvinaisia.

Yhtiön oman menestyksen vaikutusta osakkeen arvoon kutsutaan yritysrishtiksi. Yleisen taloudellisen kehityksen ja osakekursien kehityssuunnan vaikutusta taas kutsutaan markkinariskiksi. Se ilmenee esimerkiksi niin, että kun kurssit ovat nousussa, lähes kaikkien osakkeiden kurssit

nousevat, ja laskuvaiheessa vastaavasti kaikki kurssit yleensä laskevat. Osakesijoituksiin voi liittyä myös kaupankäynnin laajuuteen liittyvä riski (likviditeettiriski). Vieraan valuutan määraisten osakkeiden arvoon vaikuttavat myös valuuttakurssimuutokset (valuuttariski).

Kehittyvien markkinoiden osakkeisiin sijoittamista voidaan pitää muita osakesijoituksia riskipitoisempana, sillä näille markkinoille voi olla tyypillistä vakiintumaton toimintaympäristö ja lainsäädäntö, poliittiset riskit, valuuttakurssien voimakkaat heilahtelut, vastapuoliriskit sekä osakemarkkinoiden alhaisempi likviditeetti. Suorat osakesijoitukset ovat pitkän aikavälin sijoituksia (kehittyviin markkinoihin liittyvä riski).

Sijoitusrahastot

Sijoitusrahastossa kerätään useiden sijoittajien varoja yhteen ja ne sijoitetaan useisiin eri arvopapereihin. Sijoitusrahasto jakaantuu rahasto-osuuksiin, jotka tuottavat yhtäläiset oikeudet rahastossa olevaan omaisuuteen. Sijoitusrahaston osuudenomistajat omistavat rahaston varat. Sijoittaessaan rahastoon sijoittaja ostaa (merkitsee) osuuksia sijoitusrahastosta ja hänestä tulee rahastonosuudenomistaja. Rahasto-osuudelle lasketaan arvo lähtökohtaisesti jokainen pankkipäivä. Sijoittaja saa sijoittamallaan rahamäärällä osuuksia sijoitusrahastosta ostohetken rahasto-osuuden arvoon. Osuudenomistaja voi lunastaa omistamansa rahasto-osuudet antamalla siitä toimeksiannon rahastoyhtiölle. Lunastus toteutetaan lunastuspäivälle laskettuun rahasto-osuuden arvoon.

Rahastosijoittaminen tarjoaa sijoittajalle useita etuja, joista ehkä tärkein on riskin hajauttaminen. Sijoitustoiminnassaan sijoitusrahastot hajauttavat riskiä sijoittamalla varat useisiin kohteisiin, jolloin yhden sijoituksen epäonnistuminen ei vaaranna koko sijoituksen tuottoa.

Rahastoa hallinnoi rahastoyhtiö, jolla on toimintaan viranomaisen myöntämä toimilupa. Sijoitusrahaston sijoitustoimintaa hoitavat sijoitusalan ammattilaiset. Sijoitusrahaston säännöissä määritetään puitteet ja rajoitukset rahaston sijoitustoiminnalle. Sijoitusrahaston säännöt vahvistaa Finanssivalvonta. Sijoitusrahastosta laaditaan lisäksi avaintietoesite, jossa kuvataan mm. rahaston sijoitustoiminnan tavoitteita ja riskejä.

Rahastosijoittamiseen liittyy riski samalla tavoin kuin muuhunkin sijoittamiseen. Rahastolle sallittujen sijoituskohteiden perusteella sijoitusrahastot jaotellaan yleisesti osakerahastoihin, yhdistelmärahastoihin ja korkorahastoihin.

Rahastotyypeistä matalin riski ja tuotto-odotus on rahastoilla, jotka sijoittavat rahamarkkinoille (lyhyen koron rahastot) ja korkein riskitaso on pelkästään osakemarkkinoille sijoittavilla rahastoilla (osakerahastot). Yhdistelmärahastot sijoittavat sekä korkoa tuottaviin sijoituskohteisiin että osakkeisiin, ja niiden riskitaso vaihtelee lähtökohtaisesti osake-

korkosijoitusten suhteen perusteella. Sijoitusrahastot noudattavat riskin hajauttamista koskevia periaatteita. Erikoissijoitusrahastot poikkeavat kuitenkin näistä periaatteista. Jotkin erikoissijoitusrahastot on tarkoitettu vain ammattimaisille asiakkaille.

Pankin yhteistyökumppanit, joiden tuotteita pankki sijoitusneuvonnassa suosittelee, arvioivat kestävyysriskien vaikutuksia sen hallinnoimien rahastojen tuottoon. Kestävyysriskien huomioon ottamisesta rahaston sijoituspäätöksissä ei oleteta syntyvän merkittävää haitallista tuottovaikutusta pitkällä aikavälillä.

Sijoitusrahaston säännöistä ja esitteestä selviää, minkä tyyppinen sijoitusrahasto on kyseessä sekä millaista sijoituspolitiikkaa se harjoittaa. Rahastojen riskitaso riippuu rahaston sijoituspolitiikasta. Rahaston riskitaso on määritelty avaintietoesitteessä. Rahastot ovat yleensä likvidejä päivittäin, mutta rahastojen likviditeettiä on voitu rajoittaa rahaston säännöissä esim. poikkeuksellisten markkinatilanteiden varalta rahastoosuudenomistajien edun vuoksi tai rahaston harjoittaman sijoituspolitiikan vuoksi (likviditeettiriski).

Ennen sijoituspäätöksen tekemistä sijoittajan tulee tutustua ainakin sijoitusrahaston sääntöihin, avaintietoesitteeseen ja hinnastoon.

Joukkovelkakirjat

Yritykset, valtio, kunnat ja muut yhteisöt voivat ottaa lainaa yleisöltä laskemalla liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja. Joukkovelkakirjasijoitukset sopivat yleensä parhaiten useamman vuoden mittaiseen säästämiseen. Joukkovelkakirjalaina voi olla kiinteä- tai vaihtuvakorkoinen, mutta myös nollakorkoinen, jolloin joukkovelkakirjalaina on laskettu liikkeeseen alle nimellisarvon. Jos joukkovelkakirjalainalla on huonompi etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla, se on debenttuuri.

Lainanottaja eli liikkeeseenlaskija ilmoittaa mm. lainaehdot eli lainaajan ja nimelliskoron, kun se tarjoaa lainaa yleisölle merkittäväksi. Laina maksetaan takaisin, joko vuosittaisina lyhennyksinä tai kertasuorituksena laina-ajan päättyessä.

Sijoittajan tuotto muodostuu korosta ja mahdollisesta myyntivoitosta tai -tappiosta. Joukkolainan korot maksetaan tavallisesti kerran vuodessa. Laina merkittäessä ilmoitetaan sekä nimellinen että efektiivinen korko, joka saadaan laskemalla, mitä nimelliskoron mukaan maksettava korko tuottaa joukkovelkakirjasta maksettavalle hinnalle eli emissiokurssille.

Joukkovelkakirjalainaan liittyviä tyypillisiä riskejä ovat korkoriski ja luottoriski. Korkotason nousu laskee joukkovelkakirjalainan jälkimarkkina-arvoa ja korkotason lasku taas nostaa sitä. Mikäli joukkovelkakirjalaina myydään jälkimarkkinoilla ennen lainan eräpäivää, voi jälkimarkkinahinta muodostua sijoitettua pääomaa alhaisemmaksi. Mikäli joukkovelkakirjalaina on laskettu

liikkeeseen muussa valuutassa kuin eroissa, liittyy lainaan myös valuuttariski. Joukkovelkakirjalainakauppoihin liittyy myös kaupan selvitysriski.

Joukkovelkakirjasijoituksen suurin riski on epävarmuus lainan takaisinmaksusta eli luottoriski. Sijoittajan on syytä kiinnittää huomiota siihen, minkä tahon joukkovelkakirjaan on sijoittamassa, onko lainalla takaus ja millainen asema joukkolainalla on yhtiön selvitystilassa tai konkurssissa.

Vaihtovelkakirjalaina

Vaihtovelkakirjalaina on joukkovelkakirjalaina, jonka haltijalla on oikeus vaihtaa omistamansa velkakirjat liikkeeseen laskijan osakkeisiin ennalta sovitulla vaihtosuhteella. Kuponkikorko on tavallisesti markkinoilla vallitsevaa liikkeeseenlaskijan luottoriskimarginaalia alhaisempi. Muutoin vaihtovelkakirjaslainaa koskevat edellä mainitut joukkovelkakirjalainaan liittyvät muut riskit.

Indeksilainat

Indeksilaina on joukkovelkakirja, jonka tuotto on sidottu johonkin indeksiin, tiettyjen osakkeiden tai raaka-aineiden hintakehitykseen, korkojen kehitykseen tai jonkin muun kohdeetuuden kehitykseen. Tuotto määräytyy lainaehdoissa määritellyllä tavalla kohde-etuuden (esim. osakeindeksi) arvon muutoksista. Kohde-etuuksina voivat olla myös esim. osakkeet, korko, rahastot, valuutat, hyödykkeet, luottoriski tai näiden erilaiset yhdistelmät.

Indeksilainan tuottorakenne saattaa sisältää vipuvaikutuksia, joiden vuoksi jo pienillä kohde-etuuksien kehityksen muutoksilla voi olla suuri vaikutus strukturoidun tuotteen arvoon ja tuottoon (vipuvaikutusriski).

Tuoton laskentaan vaikuttavat myös koronlaskentaperusteet sekä mahdolliset tuotto-kertoimet. Koska indeksilainaan sisältyy korkokomponentti, liittyy tuotteeseen korkoriski. Markkinakorkojen lasku nostaa indeksilainan jälkimarkkina-arvoa ja korkotason nousu puolestaan laskee sitä muiden tekijöiden pysyessä ennallaan.

Indeksilainat ovat yleensä pääomaturvattuja, eli lainaan sijoitettu nimellispääoma maksetaan yleensä takaisin laina-ajan päättyessä kohde-etuuden arvon kehityksestä riippumatta. Pääomaturva on kuitenkin voimassa ainoastaan lainan eräpäivänä. Pääomaturva ei myöskään kata mahdollista ylikurssia (eli lainaa merkittäessä maksettua nimellisarvoa suurempaa hintaa) eikä merkintäpalkkiota.

Pääomaturvattuihin indeksilainoihin liittyy kuitenkin liikkeeseenlaskijariski. Se tarkoittaa tilannetta, että lainan liikkeeseenlaskija ei maksukyvyttömyyden vuoksi pysty maksamaan lainaa takaisin. Jos liikkeeseenlaskijariski toteutuu, sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman osittain tai kokonaan. Luottokelpoisuusluokitus on yksi tapa arvioida luottoriskiä, mutta on syytä muistaa, että luottokelpoisuusluokitus saattaa muuttua tai se saatetaan

poistaa milloin tahansa.

Indeksilainat on suunniteltu pidettäväksi eräpäivään saakka. Mikäli sijoittaja myy tällaisen sijoituksen ennen eräpäivää, hänellä on markkinakehitykseen (markkinariski) ja jälkimarkkinoiden likviditeettiin liittyvä riski. On myös mahdollista, että lainalle ei muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa, jolloin sijoittaja ei pysty myymään joukkovelkakirjaa jälkimarkkinoilla (likviditeettiriski). Jälkimarkkinahinta voi myyntitilanteessa olla matalampi kuin lainaa merkittäessä, joten riskinä on, että sijoituksesta aiheutuu sijoittajalle pääomatappiota.

Liikkeeseenlaskijalla voi olla lainaehdojen mukaan oikeus maksaa laina ennenaikaisesti takaisin, jolloin on myös mahdollista, että takaisinmaksettava määrä on nimellisarvoa matalampi. Sijoittajan tuleekin kiinnittää huomiota mahdollisiin kaupankäyntirajoitteisiin sekä liikkeeseenlaskijan ennenaikaiseen takaisinmaksuoikeuteen ennen sijoituspäätöstä.

Jos indeksilaina lasketaan liikkeeseen muussa valuutassa kuin euroissa, liittyy lainaan tältä osin myös valuuttariski. Myös kohdeetuudet voivat sisältää valuuttariskiä. Valtion talletussuoja ei koske indeksilainoja.

Optiot

Optiot ovat sopimuksia, joissa option haltija saa oikeuden ostaa tai myydä option kohde-etuus kuten esimerkiksi osake tai indeksi tiettyyn hintaan. Option toinen osapuoli on velvollinen toteuttamaan optiokaupan optionhaltijan niin halutessa. Hyvitykseksi option liikkeellelaskija saa preemion eli option hinnan option ostajalta. Osakeoptiot ja indeksi-optiot ovat yleisimpiä optioita.

Optioita on kahta tyyppiä: osto- ja myyntioptioita. Osto-option omistajalla on oikeus ostaa option kohde-etuus tiettyyn hintaan option juoksuaikana. Amerikkalainen optio voidaan myydä milloin tahansa option juoksuaikana, kun taas eurooppalainen optio voidaan myydä vasta maturiteetin lopussa. Option liikkeellelaskija on sitoutunut myymään sovittu määrän kohde-etuutta toteutushintaan tai maksamaan toteutushinnan ja nykykurssin erotuksen. Option ostanut sijoittaja maksaa korvaukseksi option liikkeellelaskijalle preemion.

Myyntioption omistajalla on oikeus myydä kohde-etuus tiettyyn hintaan option juoksuaikana. Myös myyntioptioista löytyy amerikkalaisia ja eurooppalaisia optioita. Myyntioption liikkeellelaskija sitoutuu ostamaan kohde-etuuden, jos sen haltija haluaa käyttää optionsa. Option ostajalla on teoreettisesti rajoittamattomat voittomahdollisuudet ja riski rajoittuu optioista maksettua preemioon. Option myyjän tuottopotentiaali rajautuu puolestaan maksettua preemioon ja riski on teoreettisesti rajoittamaton.

Optioihin liittyy johdannaisopimuksiin liittyvät tyypilliset riskit kuten kohde-etuuden arvon liittyvä markkinariski, vastapuolen maksukyvyttömyydestä johtuva luottoriski,

vipuvaikutusriski sekä vieraan valuutan määräisiin johdannaisten arvoon liittyvä valuuttariski.

Warrantit

Warrantti on arvopaperi, jonka arvo määräytyy sen kohdeetuuden (esim. osake tai indeksi) arvon perusteella. Warrantteja on kahta tyyppiä, listatut ja ei-listatut warrantit. Listatuilla warrantteilla käydään kauppaa pörssissä, niille on olemassa likvidi jälkimarkkina, ja ne ovat juoksuajaltaan yleensä muutaman kuukauden mittaisia. Ei-listatuilla warrantteilla on olemassa rajattu pörssin ulkopuolinen jälkimarkkina (likviditeettiriski), tai ei ollenkaan jälkimarkkinaa, ja niiden juoksu aika voi olla useita vuosia. Ei-listatut warrantit ovat tyypillisesti tiettyyn markkinanäkemykseen räätälöityjä sijoituksia. Warrantteille on tunnusomaista hyvin korkea riskitaso ja vipuvaikutus. Merkintähintaa eli sijoitettua pääomaa ei palauteta missään olosuhteissa. Mahdollinen tuotto maksetaan warranttiehtojen mukaisesti eräpäivänä ja tuotto on usein moninkertainen suhteessa sijoitettuun pääomaan warrantin kohde-etuuden arvon noustessa. Mikäli kohde-etuuden arvo laskee, voi sijoittaja menettää koko sijoitetun pääoman ja jäädä ilman tuottoa.

Tyypillisimpiä listattuihin warrantteihin liittyviä riskejä ovat markkinariski, vipuvaikutusriski, liikkeeseenlaskijariski, ja mahdollisesti valuuttariski sekä mahdollisesti likviditeettiriski.

Asiakkaan tulee perehtyä huolellisesti warrantin ehtoihin, jotta asiakas erottaa nämä kaksi erilaista warranttia ja niiden ominaisuudet toisistaan. Markkinanäkemykseen räätälöity warrantikin voi olla poikkeuksellisesti listattu.

LIITE 3

TIETOJA PANKIN SIJOITUSPALVELUIHIN LIITTYVISTÄ KANNUSTIMISTA

Kannustimilla tarkoitetaan maksua tai muuta etuutta, jonka Pankki antaa tai vastaanottaa kolmannelta osapuolelta asiakkaalleen tarjoamansa sijoituspalvelun tai oheispalvelun yhteydessä.

Kannustimien käytön tarkoituksena on asiakkaalle tarjottavan palvelun laadun parantaminen ja lisäarvopalvelut eikä maksua tai palkkiota makseta tilanteessa, jossa se olisi asiakkaan edun vastaista. Palkkionpalautukset eivät nosta asiakkaalta perittäviä palkkioita.

Pankki saa tarjoamiinsa sijoituspalveluihin liittyen seuraavanlaisia sijoituspalvelulain tarkoittamia kannustimia:

1. Rahastojen välitys

Pankki toimii usean eri rahastoyhtiön asiamiehenä myyden rahastoyhtiön hallinnoimien rahastojen rahasto-osuuksia

asiakkailleen rahastoyhtiön lukuun. Rahastoyhtiö suorittaa mainitusta toiminnasta Pankille palkkionpalautuksena osan tai kokonaan Pankin verkkopalvelussa tai konttorissa merkittyjen rahastojen asiakkaalta veloittavasta rahaston merkintä-, vaihto- ja lunastuspalkkiosta sekä osuuden asiakkaan maksamasta hallinnointipalkkiosta. Palkkionpalautus hallinnointipalkkion osalta vaihtelee rahastoittain ja rahastoyhtiöittäin.

2. Muu rahoitusvälineiden välitys

Pankki välittää yhteistyökumppaneidensa liikkeeseen laskemia obligaatioita ja muita rahoitusvälineitä, joiden osalta Pankki voi saada palkkionpalautusta strukturointikustannuksesta ja merkintäpalkkiosta, joiden suuruus vaihtelee yhteistyökumppaneittain ja rahoitusvälineittäin.

Pankin maksamat kannustimet

Pankki ei maksa tarjoamiinsa sijoituspalveluihin liittyen kolmansille osapuolille mitään sijoituspalvelulain tarkoittamia kannustimia.

Lisätiedot

Kannustimista annetaan lisätietoa Pankin konttoreissa.

LIITE 4

PANKIN ETURISTIRIIITOJA KOSKEVAT PERIAATTEET

Periaatteiden tarkoitus

Eturistiriitoja koskevien periaatteiden tarkoituksena on, että Pankissa sijoituspalveluja tarjottaessa tunnistetaan ja ehkäistään eturistiriitatilanteet. Henkilöt, jotka hoitavat tai tarjoavat sijoituspalveluita Pankissa noudattavat näitä periaatteita.

Eturistiriitatilanteet ja niiden tunnistaminen

Eturistiriidalla tarkoitetaan poikkeuksellista sijoituspalvelun tarjoamiseen liittyvää tilannetta esim. asiakkaan ja Pankin välillä, johon voi liittyä asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski. Eturistiriita voi syntyä myös toimihenkilön ja asiakkaan välille tai kahden asiakkaan välille.

Pankki pyrkii tunnistamaan ne tilanteet, joissa eturistiriitatilanteita saattaa syntyä.

Eturistiriitatilanteiden ehkäiseminen ja niiden hallinta

Lähtökohtana sijoitus- ja oheispalveluja tarjottaessa on, että Pankki kohtelee asiakkaitaan tasapuolisesti ja suosimatta asiakasta toisen asiakkaan kustannuksella. Pankki pyrkii ensisijaisesti tunnistamaan ja ehkäisemään aktiivisesti mahdolliset eturistiriitatilanteet mm. erilaisten

organisatoristen ja hallinnollisten toimenpiteiden avulla. Toimenpiteet vaihtelevat sen mukaan, mistä liiketoiminnasta tai palvelusta on kyse.

Pankissa ovat käytössä mm. seuraavat keinot:

- henkilöiden tai toimintojen välisen tietojen vaihdon estäminen tai valvominen esim. tietojärjestelmän käyttövaltuuksien avulla tai
- toimintojen asianmukaisella eriyttämisellä,
- toimeksiantojen välittämistä koskevat periaatteet,
- henkilökunnan ja johdon kaupankäyntiohjeet,
- henkilökunnan ja johdon sivutoimia koskevat periaatteet ja
- Pankin muut sisäiset ohjeet

Pankki kiinnittää erityistä huomiota eturistiriitojen tunnistamiseen ja ehkäisemiseen, mukaan lukien asiakkaan kestävyysmieltymykset, sijoitusneuvonnassa ja toimeksiantojen välityksessä.

Pankin henkilöstön mahdollisuuksia tehdä sijoituksia rahoitusvälineisiin on rajoitettu. Rajoitusten yhtenä tarkoituksena on pyrkiä välttämään eturistiriitatilanteita.

Päätessään henkilöstölle maksettavista palkkioista Pankki ottaa huomioon sen, ettei palkkioiden maksaminen ole ilmeisessä ristiriidassa asiakkaan edun kanssa.

Vaikuttavassa asemassa toimivia johto- sekä toimihenkilöitä koskee näiden omaa sekä lähipiiriin kaupankäyntiä sääntelevä henkilökohtaisia koskeva ohjeistus.

Mikäli sijoituspalvelun tarjoamisessa on syntymässä ilmeinen eturistiriita, pyritään asiakkaan palvelu järjestämään siten, että eturistiriitatilanne mahdollisuuksien mukaan vältetään. Pankki pyrkii välttämään erityisesti sen kaltaiset eturistiriitatilanteet, joihin liittyy asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski.

Jos eturistiriitatilannetta ei edellä mainituista toimenpiteistä huolimatta voida välttää, asiakkaalle kerrotaan eturistiriitatilanteen luonne ja syyt ennen liiketoimen suorittamista.

Tällöin asiakkaan tulee itsenäisesti harkita, haluaako hän kerrotusta eturistiriitatilanteesta huolimatta, että liiketoimi suoritetaan. Pankki voi myös kieltäytyä sijoituspalvelun tarjoamisesta eturistiriitatilanteesta.

Pankki toimii asiakkaitaan kohtaan kaikissa tilanteissa oikeudenmukaisesti, tasapuolisesti, ammattimaisesti ja asiakkaan edun mukaisesti. Pankki noudattaa kaikessa toiminnassaan hyvää tapaa ja korostaa henkilöstönsä koulutuksessa eettisiä toimintatapoja sekä eturistiriitojen hallintaa.

LIITE 5

PANKIN TOIMINTAPERIAATTEET ASIAKKAIEN SIJOITUSPALVELUJA KOSKEVIEN TOIMEKSIANTOJEN VÄLITTÄMISEKSI

1. Johdanto

Seuraavassa kuvataan ne menettelytavat, joita Pankki noudattaa välittäessään ei-ammattimaisten ja ammattimaisten asiakkaidensa rahoitusvälineitä koskevia toimeksiantoja edelleen toteutettavaksi päästäkseen asiakkaan kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen ottaen huomioon toimeksiannon välittämisen kannalta olennaiset seikat.

Pankki ei itse toteuta asiakkaiden rahoitusvälineitä koskevia toimeksiantoja, vaan välittää ne valitseman toimeksiannon toteuttajan toteutettavaksi, joka toteuttaa toimeksiannot oman toimeksiantojen toteutuspolitiikkansa mukaisesti asiakkaan kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Pankki toimii hyvän tavan mukaisesti välittäessään toimeksiantoja muun yhteisön toteutettavaksi.

Asiakkaan Pankille antamat toimeksiannon välittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät erityiset ohjeet ovat aina ensisijaisia suhteessa jäljempänä yksilöityihin toimintaperiaatteisiin ja toimeksiantojen toteuttajan omaan toteutuspolitiikkaan. Asiakkaan antamat erityiset ohjeet saattavat estää Pankkia toimimasta näiden toimintaperiaatteiden mukaisesti ja toimeksiantojen toteuttajaa toimimasta oman toimeksiantojen toteutuspolitiikkansa mukaisesti.

2. Toimeksiannon toteuttajan valinta

Pankin välittäessä asiakkaalta vastaanotettuja toimeksiantoja sijoituspalvelun tarjoajille toteutettaviksi Pankki pitää toimeksiannon toteuttamisen kannalta olennaisina seikkoina rahoitusvälineen hintaa, toimeksiannon toteuttamisesta aiheutuvia kustannuksia, toimeksiannon toteuttamisen nopeuttaja toimeksiannon toteuttamisen ja selvityksen todennäköisyyttä, toimeksiannon kokoa ja luonnetta sekä muuta toimeksiannon kannalta olennaista seikkaa.

Pankki määrittää näiden seikkojen tärkeysjärjestyksen sijoituspalvelun tarjoajaa valitessaan seuraavien kriteerien perusteella: a) asiakkaan ominaispiirteet, asiakasluokittelu ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi ja ammattimaiseksi asiakkaaksi mukaan lukien, b) asiakkaan toimeksiannon ominaispiirteet, c) toimeksiannon kohteena olevien rahoitusvälineiden ominaispiirteet, d) niiden kaupankäyntipaikkojen ominaispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata.

Toimeksiannon vastaanottanut sijoituspalvelun tarjoaja toteuttaa toimeksiannot oman toteutuspolitiikkansa mukaisesti ja asiakkaan kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Pankki pyrkii ottamaan toimeksiantojen toteuttajaa valitessaan huomioon myös seuraavat tekijät: kustannustehokkuus, riittävät tekniset ja hallinnolliset

edellytykset sekä riittävä asiantuntemus toimeksiantojen toteuttamiseksi.

Pankki painottaa ei-ammattimaisen asiakkaan toimeksiantoa hoitaessaan asiakkaan kannalta mahdollisimman hyvää kokonaisvastiketta.

Kokonaisvastike muodostuu rahoitusvälineen hinnasta ja toimeksiannon toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista, jotka sisältävät kaikki toimeksiannon toteuttamisesta asiakkaalle suoraan aiheutuvat kustannukset, kuten kaupankäyntipaikkojen perimät maksut, kaupan selvitykseen liittyvät maksut sekä muut toimeksiannon toteuttamiseen osallistuville kolmansille maksettavat maksut. Jos toimeksiannon huolellinen toteuttaminen sitä vaatii, Pankki voi painottaa myös muita seikkoja kuin kokonaisvastiketta esim. epälikvidiä rahoitusvälinettä toteutettavaksi välittäessään.

Pankki seuraa ja arvioi säännöllisesti käyttämiään toimeksiannon toteuttajia ja niiden Suomessa käyttämien kaupankäyntipaikkojen likviditeettiä ja toiminnan luotettavuutta.

3. Rahoitusvälineet, joilla käydään säännöllisesti kauppaa järjestäytyneillä kaupankäyntipaikoilla

Säännellyllä markkinalla ja monenkeskisen kaupankäynnin kohteena olevat rahoitusvälineet Pankki välittää viipymättä Nordnet Bank AB, Suomen sivuliikkeen kaupankäyntijärjestelmään toteutettavaksi. Toimeksiannot toteutetaan Nordnet Bank Ab:n toimeksiantojen toteutuspolitiikan mukaisesti. Nordnet Bank Ab Suomen sivuliike tarjoaa asiakkaalle kustannustehokkaat toimeksiantojen välitys-, säilytys- sekä selvityspalvelut. Nordnet Bank AB, Suomen sivuliikkeen toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet löytyvät sivuliikkeen Internet-sivuilta www.nordnet.fi kohdassa Asiakassuoja.

Pankki voi asiakkaan antamalla nimenomaisella suostumuksella välittää toteutettavaksi asiakkaan toimeksiantoja säänneltyjen markkinoiden tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella.

4. Rahoitusvälineet, joilla ei käydä säännöllisesti kauppaa järjestäytyneillä kaupankäyntipaikoilla

Kohta koskee sellaisia rahoitusvälineitä, joilla yleensä käydään kauppaa suoraan vastapuolen kanssa (OTC). Tällaisia rahoitusvälineitä ovat esimerkiksi

- joukkovelkakirjat, sijoitustodistukset ja muut rahamarkkinainstrumentit
- OTC-johdannaiset ja muut Pankin tai muiden luomat rahoitusvälineet

Pankki välittää strukturoitujen tuotteiden merkintä- ja ostotoimeksiannot merkintäpaikkaan ja jälkimarkkinakauppoja koskevat toimeksiannot jälkimarkkinakauppoja toteuttavalle sijoituspalvelun tarjoajalle. Strukturoiduilla tuotteilla ei käydä kauppaa järjestäytyneillä kaupankäyntipaikoilla, vaan kauppaa käydään suoraan sijoituspalvelun tarjoajan ja asiakkaan

välillä siten, että sijoituspalvelun tarjoaja asettuu asiakkaan vastapuoleksi kaupassa. Tästä syystä näillä tuotteilla ei ole likvidejä jälkimarkkinoita ja siten on mahdollista, että vastapuolia on vain yksi tai jälkimarkkina voi puuttua kokonaan. Tällaisessa tapauksessa Pankki yleensä välittää asiakkaalle joko viitteellisen tai sitovan hintanoteerauksen. Tämän jälkeen toimeksiannon toteuttajan ja asiakkaan kesken tehdään sopimus joko siten, että asiakas hyväksyy sitovan tarjouksen tai siten, että Pankki vahvistaa hinnan asiakkaalle, jonka jälkeen asiakas hyväksyy sen.

5. Rahasto-osuudet

Pankki välittää asiakkaaltaan saamansa rahasto-osuuksia koskevan toimeksiannon viipymättä suoraan tai kolmannen osapuolen kautta toteutettavaksi rahastoyhtiölle, joka hoitaa kyseistä rahastoa.

6. Markkinoiden tai järjestelmien toimintahäiriöiden vaikutukset

Pankilla on oikeus poiketa tilapäisesti näistä toimintaperiaatteista markkinoiden tai järjestelmien toimintahäiriöiden vuoksi. Häiriötilanteissa Pankki toteuttaa kohtuulliset toimet päästäkseen tulokseen, joka olosuhteisiin nähden on asiakkaan kannalta paras mahdollinen.

7. Seuranta

Pankin kulloinkin voimassa olevat toimeksiantojen välittämistä koskevat periaatteet annetaan pyydettyessä Pankin asiakkaalle ja ne ovat saatavilla Pankin internet-sivuilla.

Pankki arvioi säännöllisesti toimeksiantojen välittämistä koskevien toimintaperiaatteidensa sisältöä ja ajantasaisuutta. Pankki ilmoittaa toimintaperiaatteidensa olennaisista muutoksista internetsivuillaan. Ellei toisin mainita, muutokset ja päivitykset tulevat voimaan sinä päivänä, jona ne julkaistaan internet-sivuilla. www.poppankki.fi